

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Házhoz hordva 80 fillér.
Vidékre postán 1.40 kor.
Egyes szám ára 2 fillér.
Megjelenik mindennap.
— Telefonszám 549. —

KOLOZSVÁRI HIRADÓ

Egy négyszögcentiméternyi hirdetés ár 8 fillér. — Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Apró hirdetés 60 fillér.

Nyilttéri cikkek garmond sora után 40 fillér fizetendő.

— Telefonszám 549. —

FÜGGETLEN NAPILAP.

Felelős szerkesztő: CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY.

Kiadó tulajdonos: GÁMÁN J. ÖRÖKÖSE KÖNYVNYOMDÁJA.

A mester.

Kolozsvár, decz. 28.

(cs.) Valamikor a jóvilágban, még a céhrendszer idejében használták iparosaink ezt a címet, a mikor önállóvá lettek. A remekbe, fennhatóság alatt enmaga készítette, időtlen-időkig az almárium alatt őrzött produktuma adta neki ezt a címet és jelleget, a mire oly nagyon büszkének is valának a jó öreg csizmadia, szabó, takács, subás, ötvös mesterek.

Azóta nagyot fordult a világ. Iparosaink is megváltoztak. Az urhatnamság, a cifra nyomorúság szegényli a becstületes „mester” címet. Kolozsvár iparosai közül csak egyetlen cipészt ismerünk a Mátyás király-téren, a ki még aranybetűkkel sem restelkedik bevallani, hogy ő bizony cipész-mester. Meg is szólják érte az már bizonyos.

Lomtárba került hát a „mester” cím. Az iparosok helyett az „iparlovagok” remekelnek most. A zseniális gonosztevőket, tolvajokat, zsebmetszőket, szélhámosokat, svihákokat, politikai köpenyforgatókat, közéleti nagyalakokat illet meg e címmel a mai társadalom.

Vajjon hányszor fordulnak meg sirjaikban a néhainak való jó céhmesterek és érdemes nótáriusok, hallván, kik viselik ma már a „mester” címet.

No hát ezekről a mesterekről kívánok egy kissé elmélkedni. Azokról t. i. akik szabadon járva, köztisztelettel körülvéve dominálják, uralják közéletünket, társavalmunkat.

A farizeuskodás mestereiről szóljon az ének. Azokról, kik ügyesen, fífikával leélnék egy életet ámitással, számitással úgy, hogy álarcaikat nem vagyunk képesek egy pillanatra se fellebbenteni.

Itt élnek, itt járnak közöttünk ezek a „mesterek”. — Ha utunkba tévednek akaratlanul is kalapot emelünk előttük. Holott sejtjük, sőt tudjuk, hogy a legnagyobb svihákok, de mert a tömeg szuggeszciója alatt áll, nem merjük őket lealcázni.

Ezek a mesterek a hangya szorgalmával gyűjtik a mézet. Oroszlánok, de ha a szükség úgy kívánja menten doromboló macs-

kává vedlenek át. Hisz szemük mindent lát, a gyomruk állandóan üres: sápra éhes.

Ők a nép hű barátai, ám az első szemhunyorításra képesek eladni a népet, ha az aranyesikók csörgésének mennyei zenéjét hallják.

Akik tudják róluk, hogy gazemberek, azok saját jól felfogott érdekükben nem publikálhatják ezt; a tömeg pedig nagy időktől kezdve folyton bekötött szemmel jár, s ha sejt is valamit, a sűrű lisztelő szítán nem képes keresztül látni.

Ami kis társadalmunknak, közéletünknek is megvannak ezek a mesterei és pedig városunk büszkeségére nem is kevés számban található. És mégis örök rejtély, problema marad, hogy hát kik is nálunk ezek a mesterek? . . .

Néhány szó a kolozsvári iparkiállításához.

Kolozsvár, dec. 28.

Jövőre, mint már jeleztük, egy iparkiállítás rendezése terveztetik. Már meg is választották erre a helyi bizottságot, melynek feladata lesz annak alapvető munkálatait elvégezni.

Akár lokális, akár kerületi, akár országos jellegű legyen is ez a kiállítás, ha a régi sablon szerint fogják rendezni, abból reánk az esetleges erkölcsön kívül, mi anyagi haszon sem háramlik.

Láthattuk, tapasztalhattuk ezt a mult és a jelen évben a vidéken rendezett kiállításoknál.

Megcsodáltuk, elismeréssel adóztunk a remekbe készült ipari produktumoknak, de bizony vásárolni nem vásároltunk semmit. Azaz a legnagyobb fogyasztó: a középosztály távol tartotta ettől magát.

És miért van ez így? Mert magyar betegség az élelmetlenség. Sohse tudjuk harmoniába, összhangba hozni a hasznost a kellelmesel. Eltekintve attól, hogy még azt sem tudjuk, létezik-e a világon az egész világot uraló — reklám.

A németek, a franciák f.ként, de az angolok is az egész világot egyetemen piacot teremtettek ipari produktumaiknak. Természetesen mi még messze állunk az ipar eme fejlettségétől, hogy egészséges,

szilárd import piacokat biztosítsunk ipari készítményeinknek.

Ám de hogy a magyar földön a magyar gyártmánynak nem tudunk most találni, no ez már az élelmetlenség netovábbja. És ennek oka a kiállítások praktikusság hiájával való előkészítésében és rendezésében rejlik.

Akik külföldön jártak, kisebb lokális jellegű kiállításokat megsejleltek s rengeteg külföldi iparcikkkel megrakodva tértek haza, azok bizonyosságot tehetnek arról, hogy a kiállítások rendezésében a legnagyobb szerep az élelmeságnak, a kereskedelmi szellemnek van.

Minden külföldi árucikk mellett ott találhatjuk a hazait, de nem remekbe készítetteteket, hanem a közhasználatra szántakat. És a főcél arra van irányítva, hogy a hazai jobbnak, szebbnek és olcsóbbnak tűnjön fel. Így lehet a honi gyártmánynak a hazai földön piacot teremteni.

A remekbe készült produktumok kiállítása ma már semmi ingert nem gyakorol a közönségre. Praktikus és hasznos oldalokról kell hát kiaknázunk.

Egy verseny-kiállítás száz perccel többet használ a magyar kézi és gyári produktumnak egyaránt, mint ezer számra elmondott tósztt és milliókra menő ivpapirokat felemészttő „Szózat a nemzet-hez!”

Ha nincs iparunkban élelmes-ség, kereskedelmi szellem, úgy bizony a remekbe készítésével sohse tudunk a magyar földön a magyar iparcikknek piacot csinálni.

(Calvin)

Tisza — Kolozsvárt.

Kolozsvár, dec. 28.

Gróf Tisza István miniszterelnök, ki feleségével együtt a karácsonyi ünnepeket Désen, sógoránál gróf Bethlen Pál szolnokobokai főispánnál töltötte volt, tegnap este fél hat órakor a szamosvölgyi vonattal — Kolozsvárra érkezett.

A peront polgári ruhába bújtatott rendőrök szállták meg már egy órával megérkezése előtt s alig bocsátottak be valakit.

Pont fél hat órakor robogott be a miniszterelnököt és nejét hozó szamosvölgyi vasut, melyhez csatolva volt a miniszterelnök szalonkocsija.

Fogadtatására megjelentek gróf Béli Akos főispán, Szvacsin Géza kir. tanácsos. Hivatalos fogadtatás

nem volt, mert incognitóban érkezett a miniszterelnök.

Néhány szót váltott csupán a főispánunkkal és a polgármesterrel s gyorsan kisetett a külön várótermen át, az indóház előtt reája váró br. Wesselényi Béláné kocsijához és elrobogtak annak Unió-utcai lakására.

A miniszterelnök és felesége fél 11 óráig voltak itt. Megvacsoráltak és akkor kimentek az állomáshoz, honnan 11 óra 10 pkor a Budapest felé induló gyorsvonattal elutaztak.

Demonstráció nem volt, mivel a legnagyobb titokban tartották Tisza érkezését, úgy hogy még a benfentesek se tudtak róla semmit.

Tisza azért nem maradhatott tovább Désen, mivel ma részt akar venni az országgyűlésen.

Itt tartózkodása ideje alatt a Wesselényi-házban is polgári ruhás rendőrök voltak elbujtatva. Ezen kívül a csendőrség is mozgósítva volt.

A hazafias kolozsvári posta.

Kolozsvár, dec. 28.

A kolozsvári posta erősen szovinista, ami természetesen csak dicséretére válik. Kérlelhetetlenül visszautasít minden oly levelet, mely Klausenburg vagy Clue címzéssel van ellátva s ezen eljárásával természetesen reá kényszeríté a német sógort, a száz és román testvéreket, hogy a magyar földre csak magyar helységnevével küldhetnek leveleket.

Lapunk egyik olvasója érdekes levelezőlapot juttatott kezünkhez, amelyre nem elégedett meg a mi hazafias postánk, hogy csak egyszerűen a visszautasításra vonatkozó megjegyzését megtegye, hanem még az indoklást is reá vezette, hogy miért nem juttatta a címzett birtokába.

A levél címzése így szól:

Herrn D. A. Varga

Klausenburg.

(Ausztria)

A posta rávezetése:

„Klausenburg sem Ausztriában sem Magyarországon nincs. Azonban Kolozsvár létezik, de az nem Klausenburg és nem Ausztriában van, hanem Magyarországon! Retour! Vissza! Incomu!”

A levelet különben valami Giuseppe Salernodi Toco Plo cég küldötte Bariból. (Olaszország).

Lám-lám milyen jól ismerik Magyarországot a külföldön. Még ha Csnacsát tették volna Ausztriába hát ez még hagyján, de Kolozsvárt, mely hazánk történelmében oly nagy szerepet játszott, Erdély szívet elsikkasztani és bekebelezni Ausztriába — no már ez bosszantó.

Elismeréssel adózunk ami hazafias postánknak, mely a külfölddel így lassanként csak megismereti, hogy Ausztrián kívül még van egy ország a földön: Magyarország!

A Ferenc József-ut szenzációja.

Meghiúsult családi dráma.

Egy örült rémtette.

Kolozsvár, dec. 28.

Tegnap hajnalban borzalmas eset színhelye volt a Ferenc József-ut 11. alatt levő Garaszi asztalos mester lakása. Tizegy éves fia József elakarta pusztitani szüleit és testvéreit örültségi rohamában. Részletes tudósításunk a következő:

Szomoru családi viszonyai vannak Garai Jerencz József-uti asztalos mesternek. A sors súlyos megpróbáltatásokat mért reá. Gyermekai közül már kettő a kolozsvári elmeorvosintézetben van elhelyezve, mint gyógyíthatatlan elmebeteg.

Tegnapelőtt Garai és felesége látogatóban voltak egyik ismerősüknél s a gyermekek ez idő alatt magukra voltak hagyatva a legidősebb fiu a 11 éves József felügyelete alatt.

Ezen a gyermekek is már rég észrevették szülei az agylágyulás tüneteit. Az első elemi osztályt most már harmadizban ismétli.

Szerencsére az idő alatt, míg a szülők távol voltak, nem történt semmi, sőt még a vacsora alatt sem vettek észre semmi különöset a gyereken.

Csakhamar még 9 óra előtt nyugalomra tért a család. Ugy éjfél tájban Garaszi felébredt s hallotta a Józsi gyerek egyre beszélget magában, de mert ez gyakorta megtörténik, mi jelentőséget sem tulajdonított annak és csakhamar újra mély álomba merült.

Ugy 3—4 óra között borzalmas üvöltésre és segélykiáltásokra ébredtek. Lámpát gyújtva a zserencsétlenséget sejtő apa eliszonyodva látta, hogy Józsi fia vérben forgó szemekkel, tajtékzó szájjal egyik kisebb öccse mellén térdel és egy késsel hadonászik.

Nyomban odarohant és emberfeletti erővel letépte az örültet a már teljesen elalélt kis gyermekről. Ekkor ez neki támadt, majd egy szökéssel anyja ágyába termett és azt akarta meggyilkolni.

Csak nagynehezen tudták a szörnyű sikongás zajára befutott szomszédokkal a szülők megfékezni a hirtelen megőrült gyermeküket, kihez a mentőket is kihívták.

Ma fogják beszállítani a szerencsétlen családnak immár harmadik gyermekét az elmeorvosintézetbe.

Az édes anyja a gyerekeknek a kiállott izgalmak hatása alatt meg-

betegedett, ugyszintén a kis öccse is, kit csak a véletlen mentett meg bátyja gyilkos késétől.

A sors csapásaitól oly annyira sújtott család iránt általános a részvét.

A 200.000 koronás kolozsvári családi ügy.

Kolozsvár, dec. 28.

A budapesti büntetőtörvényszék vizsgálóbírója dr. Kiss István tegnap hirdette ki végzését dr. Róth Sándor fővárosi ügyvéd védőjének az iránt beadott kérvényére, hogy a Reményik-cég csalásában részességgel vádolt Róthot a vizsgálati fogságból bocsássa szabadon. A vizsgálóbíró a kérsnek helyet adott s a vizsgálatot is csak sikkasztás büntette miatt rendelte el ellene. Dr. Róth Sándor azonban a tegnapi napon még nem hagyhatta el a fogházat, mert dr. Böhm Alajos kir. ügyész a vizsgálóbírói végzésnek a szabadlábra helyezést elrendelő része ellen felfolyamodást jelelt be. A vizsgálóbírói végzésnek indokolása a bűntény tényállását a következőkben ismerteti:

Krausz Emil tudvalevőleg 72000 korona értékű váltót csalt ki ifj. Reményik Lajostól, mint a Reményik-cég ééjzelsre jogosított tagjától. A váltókat dr. Róth értékesítette, aki azonban nem tudott arról, hogy ezek bűnös uton kerültek Krausz birtokába.

Dr. Róth Sándor n vallomása-hoz csatolt kimutatásai s feljegyzései szerint elszámolt a kezéhez jutott váltókról, de mert elszámolása és a korábban becsatolt elszámolása közt különbözet van és mert dr. Somody István és dr. Hein József ügyvédeknek, a sértett jogi képviselőiknek vallomása szerint dr. Róth oly váltókat kapott, a mikre elszámolása nem terjedt ki és mert a szoros vizsgálóbíró előtt a Reményiktől kapott készpénzre vonatkozólag azt vallotta, hogy neki Reményik megbízást adott 100.000 K. kölcsön megszerzésére, de ezen vallomását másnap másként adta elő, valószínűleg sértett ügyvédeknek vallomásai, hogy dr. Róth ezen készpénzek tekintetében nem számolt el, továbbá, mert az ügyvédi díjakra fordított 33.646 K. 86 fillérből is csak 21.644 koronát nem tud okiratszerűleg igazolni, gyanu forog fenn, hogy a váltókat részben pedig az értük kapott pénzt, Reményik megkárosításával saját céljaira fordította.

Ezen számadások tisztába hozatala érdekében a vizsgálatot el kellett rendelni.

Mínt hogy azonban ifj. Reményik Lajosnak dr. Róth folytatolagos vallomása-hoz csatolt leveleiből kitűnik, hogy Reményik maga is hitette dr. Róthot a bányavállalkozás sikerével és hogy a váltókból eredő katasztrófát elodázhassa, mindénáron való pénzszerzésre kérte fel dr. Róthot, ez feljogosítva bírta magát a váltóknak bármily leszámítolására.

Másrészt dr. Keszits Antal védő kérvényéhez csatolt Reményiknek 1904. évi szept. 18-ról keltezett s egyéb más leveleiből is kitűnik, hogy dr. Rothra nézve ezen ügyben egyrészt Krausz Emil, másrészt az ifj. Reményik által teremtetett kényszerhelyzet kifolyása előre

látható volt úgy, hogy dr. Róth bűnösségének megállapítása esetén is, nem büntetnék oly súlyosan, hogy megszökéséről tartani kellene s így szabadlábra helyezése indokolt.

Dr. Róth Sándor és védője azal nyugodtak meg ezen vizsgálóbírói végzésben, hogy fenntartják maguknak a jogot kifogásaikat a vizsgálatot elrendelő végzés indokaiban felsorolt gyanu eloszlatására előterjeszteni.

A vizsgálat elrendelésében annyival inkább megnyugosznak, mert dr. Róth Sándor ügyvédi reputációja csakis ezton tisztázható teljesen.

HIREK.

Kolozsvár, dec. 28.

— **Bírósági piknik.** A kolozsvári faősangok e legszolidabb, és legnagyobb sikerű mulatságát ez évben február 18-ikára tűzte ki a bíróság bálrendező fiatalsága. A pikniket ezuttal is a Nevy-York földszinti éttermében rendezik, a mely helyiség a tavaly és tavalyelőtt oly szüknek bizonyult a nagy publikum részére, hogy az idén a kávéház billiárd termét is átalakítják e célra. A pikniken is reggel felé nagyszabású cotillin lesz, melynek ötletes figurái nagy meglepetést ígérnek.

— **Eljegyzés.** Tordai Sámuel nagybirtokos és virilis bájos leányával Margittal, tegnapelőtt váltott jegyet Gräf József tekintélyes óras és ékszerész.

— **Esküvő.** Benke Irénkét, Laborfalvi Benke Ferenc és neje leányát tegnap vezette oltárhoz Hantz Pál városi adótitisz. Az anyakönyvi hivatalnál a házasságkötést Orbán Lajos h. anyakönyvvezető végezte. Tanuk voltak Kuzskó István mértékhitelítő hivatal h. főnök és Hirschfeld Zsigmond banktisztviselő. A fiatal párra az egyházi áldást, gyönyörű, szívhez szóló beszéd kíséretében Kászonyi Alajos r. kath. lelkész adta.

— **A városi képviselőválasztás.** A tegnap lefolyt városi képviselőválasztáson a „Polgári-párt“ jelöltje dr. Ováry Elemér fényes győzelmet aratott. Kétszázhárom szótöbbséggel lett megválasztva. A második kerületben Boross György tanárral szemben Szilágyi György 3 szótöbbséggel lett megválasztva.

— **Merénylet Feilitzsch báró ellen.** Az éjjel a Ferenc József-uton megtámadták Feilitzsch Arthur br. országgyűlési képviselő, a Ház alelnökének kocsiját, a melyen a báró éppen a vasuti állomáshoz hajtatott, hogy a gyorsvonattal Tiszával együtt a fővárosba utazzon. A kocsi ablakait nagy kődarabokkal bezúrták. Egyik kő könnyű sebet ejtett Feilitzsch bal arcán. A tetteseket nem sikerült elfogni, mert — nem is volt a ki elfogja.

— **Megvert rikkancs.** Csiki Marci 18 éves rikkancsot a „Kolozsvári Friss Ujság“ kiadója megverte. Sérüléseit a mentők kötözték be. Az esetről jelentést tettek a rendőrségnél.

— **Kolozsvári cigánybanda Hamburgban.** Molnár Kálmán jónévű cigányprimás, ki csak nemrég jött haza, a mai nappal ismét hosszabb külföldi vendégszereplésre indul zenekarával. Hamburgba 4

hónapig fog játszani. A barna fiuknak szerencsét és sok csengő elismerést kívánunk.

— **A színházban egy női tárca találatott;** átvehető a szerkesztőségben.

— **Éjszakai fosztogatók.** A fővárosi bűnkronikákban az utábbi időben többször olvasható volt — hogy egy több tagból álló banda a fosztogatás egy újabb nemét kultiválja, ugyanis az éjszaka hazatérő berugott emberekhez szegődnek és félreeső utcába csalva áldozatukat értékes tárgyaitól és pénztől kifosztják. Hasonló eset történt Kolozsvárt is. Egyik az éjszaka a Torna Vivoda mellett és egy pedig Karácsony éjjelén a Teleki utcában. Mámorosan, egyedül tért hazatélő egy reggel a hajnali órákban egy uriember és a Torna-Vivoda mellett két magát mámorosnak tettető fiatal ember szegődött hozzá. A mámoros emberek szinpathiájával beszédbe elegyedtek, amikor egyszer a két fiatal ember megragadta áldozatát és pénztét, óráját gyűrűjét elszedte tőle, futásnak eredtek. Hasonlóan fosztottak ki, mint a rendőrség megállapította, ugyanazon fiatal emberek a Teleki-utcában egy hazatérő hivatainkot. A rendőrség nyomozást indított a tettesek után, a kiknek személyét már sikerült is megállapítani és valószínűleg még ma letartóztatják a két éjszakai fosztogatót.

— **Elveszett.** Folyó hó 26-án (karácsony másodnapján) délbe a Honvéd-utcában lévő Sztanó Ede-féle fűszerüzlet elől egy 6 hónapos kávészinű, rövid szőrű vizsla kutya — mely Linda névre hallgat — elveszett. A szives megtaláló vigye fenti üzletbe, hol 5 kor. jutalomba részesül.

— **A bécsi gyilkosnő vallomása.** Klein Franciskát, Sikora bécsi háziur gyilkosát, a börtön mégis csak megtörte. A gyilkosnő, aki két hónapnál tovább állhatatosan tagadta tettét, pénteken reggel ügyvédje dr. Morgens'en G. jelenlétében vallomást tett a vizsgálóbíró előtt. Erre a vallomásra leginkább a párisi rejtkehelyén megtalált értékpapírok indították. A gyilkosnő eddigi kacér, kihívó viselkedésével ellentétben vallomást tett és csak a vaflomás végén tört ki patétikus sobajokba, mint: „Szegény szülőim, minő fájdalmat okoztam nekik! Miért is mentem férjhez?“ Klein Franciska ugylátszik csak a férje kedvéért, a ki nagyon el volt adósodva, követte el a büntettet. A gyilkosnő most különben Fuchs, börtöni lelkésztől, katolikus hitoktatásban részesül és karácsonykor már misét is hallgatott. Klein Franciska régebben is katolikus hitú volt és csak esküvője után tért át a protestáns vallásra.

— **Uj évi üdvözlés a budalvárban.** Az Ófel-égének szánt új évi üdvözléseket gr. Apponyi Lajos magyarországi udvarnagy és gr. Apponyié szül. Scherr-Thoss Margit gróne palotahölgy, f. évi dec. 31-én, szombat este 8—10 óra között veszik át a budapesti királyi várban. — Feljárás a felső négy-szögnél.

— **Körözött főhadnagy.** A budapesti kir. törvényszék körözöletet bocsátott ki Thoroczky István 35 éves főhadnagy ellen, akit az a gyanu terhel, hogy a múlt év

Őszen egy 6000 koronás váltóra Thoroczkay Sándor kibocsátói névaláírását hamisította. A körözött főhadnagy vézna testalkatu és alacsony termetű Haja gesztenyebarna, különös ismertető jele, hogy jobb arcán egy diónagyságu daganat van. Minthogy a terhelt az eljárás során megszökött, a törvényszék felhívja az összes bírói és községi előjáróságokat, hogy a legközelebbi járásbírói vagy ügyészség fogházába szállítsák.

Halál a gyorsvonat kerekalatt. A csütörtökön délután 4 óra 57 perckor Budapestről Győrbe érkezett 4-es számú gyorsvonat utasvi rémes látvány tanui voltak. Közvetlenül a rendező pályaudvar előtt, egy kanyarultnál hirtelen egy uri külsejű ember vetette magát a robogó vonat elé. Amikor a vonat körülbelül száz lépésnyi távolságban volt tőle, keresztülfeküdt a vágányokon. A vonat kettészelte testét és rögtön halált idézett elő. Az öngyilkosnál talált iratokból kitűnt, hogy Förstner Miksa könyvelő. Néhány évvel ezelőtt Budapesten volt hivatalban. Két fia van, az egyik Tivadár gimnáziumi tanár, a másik Ottó, egy londoni nagykereskedő cég hivatalnok. Förstner már egyszer, tizenöt évvel ezelőtt öngyilkossá akart lenni. A Rábába ugrott, de kifogták. A szerencsétlen öngyilkosságának oka valószínűleg idegbetegség. Már hónapok óta a legnagyobb foku álmatlanságban szenvedett. Fiait értesítették haláláról.

A rákbetegség gyógyítása. A rákbetegség gyógyításával már sok orvostanár foglalkozott, de mindezekig eredménytelenül. Berlinben most legutóbb egy bizottság alakult, amely a rákbetegséggel és annak gyógyításával foglalkozik. Ennek az orvosi bizottságnak legutóbbi ülésén Lasser berlini orvostanár felolvasást tartott a »rákterápia jelenségi stádiumáról.« Lasser legelsőbb is a Billrott által alkalmazott arzén-terápiáról beszélt, mint oly módszerről, amelyet már tizenkét év óta jó eredménnyel alkalmaz. Azután negyven paciensét mutatta be, akiknek bőrrákját Röntgen-sugarakkal teljesen meggyógyította. Egyesek már évekket ezelőtt kigyógyultak és azóta soha visszaesés nem mutatkozott. A Röntgen-sugarak a legnagyobb rákdaganatokat is eltüntették. Ráksebek, amelyek az operáció következményeként jelentkeztek, a Röntgen sugarakkal való kezelés által tökéletesen eltűntek és helyükön friss bőr nőtt. Rádiummal az ajkakat sikerült gyógyítani. Előadása végén Lasser tanár ama reményének adott kifejezést, hogy idővel mégis csak sikerülni fog a rákbetegség különböző fajait más-más eszközökkel gyógyítani.

Joánovics testvérek fényképészeti, festészeti és fénykép-nagyítási műtermük Mátyás királytér 32. (Szatmáry-ház.) Állandó fénykép-kiállítás a műterem kapu bejáratánál levő kirakatokban.

Ha szép akar lenni Biró dr.-féle Ha v a s i gyopár krém-elápolja arcát. Próbá tégely 70 fillér. Kapható: Wolff-gyógyszertárában Kolozsvárt. 5

SZINHÁZ.

* **Svihákok.** Sopronban ezelőtt négy évvel került színre ez a vigoperettnek elkeresztelt össze-visszalopkodott zenéjű hülyeség. Tehát hosszú négy év kellett ahhoz, hogy ide hozzánk megérkezzen. Röviden ennyit róla: A karzat a leghűvösebben fogadta. Ebben benne van ami kritikánk is. Mert, hogy Kolozsváron a karzat, pláne premieren „ne dolgozzon“ az egyszerűen képtelenség. Hanem beszéljünk az előadásról, jobban mondva a szereplőkről. Nem tudjuk ki rendezte a darabot, de hogy annyi izetlenséget merészkedett megengedni a művész uraknak és hölgyeknek, hát ez valószínűleg merénylet a közönség jóízűsége ellen. Harkányi, Tibor Laura ugy látszik a brettli deszkáin képzelték magukat. Hogy pedig karhölgyeket ugratnak be és egyenesen elsőrendű szerepeket osztanak rájuk, ez szerény véleményünk szerint nem felel meg az 52.000 korona szubvenció követelményeinek. A közönség véleményét szögzözzük le azokkal szemben, akik elfogultsággal vádolnának beununket. Ilyen botrányos előadást még nem láttunk. Kassay, Károlyi Leontin minden törekvése hajtörést szenvedett. Kalmár is hiába énekelt szépen és játszott diszkrétan. Dezséri tata, a közönség nem akart felmelegedni s felháborodott a gyatra előadásra úgy, mint az izléstelen, tulhajtott trágárságokon. S mind ez így történt Thália 100 éves templomában, a magyar színészet mester iskolájában 1904. december 27-én.

*

Heti műsor.

Szerda: Svihákok.
Csütörtök: Svihákok.
Péntek: Svihákok
Szombat: Svihákok.
Vasárnap d. u.: Menyecskek.
Vasárnap este: Az ember tragédiája.

TÁVIRATOK.

Budapest, dec. 27.

A holnapi ülés.

A képviselőházat holnapi déli 12 órára hívták össze. Ebből politikai körökben azt következtetik, hogy a holnapi ülés igen rövid lesz, minden felszólalás nélkül fog lefolyni és csupán az elnapoló királyi kéziratot fogják felolvasni.

Az egyesült ellenzék értekezlete.

Az egyesült ellenzék vezérőbízottsága ma délelőtt 11 órakor a függetlenségi pártkörben ülést tartott. A tanácskozáson, amelyen Kossuth Ferencz elnökolt és valamennyi ellenzéki párt képviselve volt, a holnapi képviselőházi ülés eshetőségeivel is foglalkoztak.

Ferdinánd utazása.

Koburgból jelenti táviratunk: Ferdinánd bolgár fejedelem és Fülöp koburgi herceg tegnap este ideérkeztek.

Syveton rejtélyes halála.

Boucard vizsgálóbíró délután ismételten megjelent Syvetonné lakásán a délelőtt megkezdett kísérletek folytatására. Számos kíváncsi gyűlt össze a ház előtt, de a rendőrügynökök szétoszlatták őket.

Rablótámadás.

Puricsics Mária budapesti gyümmöcsárusnőt ma reggel hét óra tájban Ujpesten, a Nyár- és Virág utcák sarkán két suhanc megtámadta, zsákot húzott a fejére, földrepeterte, elvette tőle 20 koronányi pénzét és elfutott.

Lujza hercegnő öngyilkossági hite.

Tegnap az a hír járta be a sajtót, hogy a szász trónörökösne öngyilkosságot követett el. Az előzmények után a hír nem volt egészen valószínűtlen, mert hisz Lujzát a legkeserűbb csalódás érte, amely nőt és anját csak érhet. Bécából azt az értesítést kaptuk, hogy az öngyilkosságra vonatkozó hír nem felel meg a valóságnak. Lujza Salzburgba fog visszatérni szüleihez és ott marad egyelőre addig, a míg sorsáról végleges intézkedés nem történik.

Az orosz-japán háború.

Togo tengernagy elindult erősen felszerelt tengeri haderejével, hogy utját vágja a balti flottának.

REGÉNY.

A sötétség lovagjai.

Írta: Ianokocs. (8.)

— A legnagyobb becstelenség és bitványság — szólta halkán a társasághoz — uri embereknek így nyilatkozni a hölgyekről. Beszélhetünk a lovainkról, a kutyáinkról, de igazi lovagias férfi szeretőivel nem szokott dicsekedni. Ha ez a nyilatkozatom esetleg bármelyiküknek nem tetszenék, ám kérem itt a névjegyem — fejezte be szavait — s nyugodtan, mint ki dolgát végezte, visszament asztalához, fizetett és távozott.

A pipótya fráterek ámulatukból csak akkor ocsudtak fel midőn becsapódott utána az ajtó.

A szószátyár nyegle ifjanc kezébe vette az asztalra dobott névjegyét és olvasá fennhangon:

Báró Wesszössy Boldizsár.

Hm — törte meg a csöndet az a magas ur, kit számosan üdvözöltek, amikor érkezett — ebből reám nézve kellemetlenségeim lesznek. Nem az, hogy esetleg megverekszem az öreg fókával, de a hivatalban, a hivatalban a főispán esetleg megrovási kalandban részesíthet, sőt... nincs kizárva stb. — Nem is beszéllek. Jobb hallgatni.

Talán csak nem félsz — szólta hozzá gunyosan — a szószátyárkodó.

Én, és félni — mondá kérdő hangon a kérdezt. Hova gondolsz his öreg. Dehogy! De a hivatalban ott félttem a pozíciomat, mert hi-

szen az tart a felszinen. Ha az nem volna édes öcsém, rég összecsapódtak volna felettem a hullámok. A főispán és ez az öreg báró kebli barátok. Bár soha ne jusson eszébe, mindezt nekem felróni.

E percben kinos jelenet szakította félbe a további diskurzust.

Egy szép sudarnövésű, annál szebb, de a szenvedéstől halványra vált arcú, kissé fakó ruhájú asszony lépett be a vendéglőbe. Kisírt szemével keresni látszott valakit. Végre feltalálta. A sarokban csendesen aludt egy teljesen totál rézség alak.

A szegény asszony odarohant hozzá és fájdalmasan szólt:

— Józsi, Józsi! jöjj haza már az Istenért!

(Folytatása köv.)

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth Lajos-utca 10. sz.

Telefonszám 549.

NEMZETI SZINHÁZ

Ma 1904. december 28-án:

Svihákok.

Nagy operett 3 felvonásban.

Kezdeté este 7 órakor.

NYILTTÉR. *)

Likört és Rumot

olcsón és gyorsan lehet házilag elkészíteni o o

Burger Frigyes

gyógyáru üzletében beszerezhető esszenciákból.

Eladó!

Kolozs vártt,

KADÁR-utca 6. szám alatti ház, (adómentes) KADÁR-utca 8. szám alatti ház. SZÁSZ-FENESEN egy 8^{3/4} holdas belsőség, a belsőségben van egy 2 szobás, előszobás, konyhas lakás és hozzá melléképületek. Egy kazal idei löher is eladó.

Értekezhetni lehet:

Bányai Sámuel és Fia cégnél, Mátyás király-tér 8-ik sz.

Apró hirdetések.

Egy csinosan butorozott szoba Erzsébet-ut 13. sz. alatt jutányos bér mellett azonnal kiadó.

Egy gallér és ing vasalónó azonnal fölvetetik az Erzsébet mosóintézetbe, Magyar-utca 21-ik szám.

*) E rovat alatti közleményekért felelősséget nem vállal a Szerk.

Kolozsvári

Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság.

Alaptőkéje 1.200.000 korona teljesen befizetve.

Tartaléktőkéje 204,144 korona 89 fillér.

Betétek könyvecskére, pénztárjegyekre és folyószámlákra
K. 9.011,613-20.

Irodák: Kolozsvárt, Mátyás király-tér 7. saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskére, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Rövid, vagy hosszabb lejáratu, közönséges, vagy törlesztéses kölcsönöket nyújt.

Ház- és földbiátokra,

10-től 50 évig terjedő időtartamra a legelőnyösebb kamat és tőketörlesztési hányad mellett s azokat készpénzben fizeti ki. Régebb és magasabb hamatu jelzálog-kölcsönöket igen előnyös feltételek mellett konvertál, s mindennemű ilyen ügyletet a leggyorsabban bonyolít le.

Leszámítol magán-, vagy üzleti váltókat a legmérsékeltebb kamatláb alkalmazása mellett.

Vásárol és elad, valamint előlegeket nyújt zálogkölcsön vagy folyószámla alakjában értékpapírokra és ilyenek vételét vagy eladását legelőnyösebben közvetíti.

Bevált értékpapír szelvényeket és sorsolt értékeket.

Pénzelőlegeket nyújt a Máv. kolozsvázi állomásának közvetlen szomszédságában fekvős szakszerűen kevelt közraktáraiba betárolt gazdasági terményekre, igen előnyös feltételek mellett.

Kölcsön-zsákokat nagy mennyiségben és mérsékelt használati díj mellett bocsát a gazdaközönség rendelkezésére.

Kézi-zálogosztályában (Király-utca 3. sz. a.) pénzelőlegeket ad arany- és ezüztárgyakra, valamint bármilyen ingóságokra a törvény által megszabott kamattal.

Telef. 399. Stern József Telef. 399.

Liszt-, Fűszer- és Tűzifakereskedő

KOLOZSVÁR, Wesselényi-utca 12. szám.

A közelgő nagy ünnepek alkalmából felhívjuk a n. é. közönség figyelmét arra, hogy Stern József liszt-, fűszer- és tűzifakereskedőnél Kolozsvár, Wesselényi Miklós-utca 12. szám alatt

a legjobban és a legolcsóbban lehet lisztet, fűszert és tűzifát beszerezni.

Ne mulassza el senki sem hirdetésünk valóságáról meggyőződni.

Gobelin, smyrna, északi és hosszúöltésű

kézimunka-ujdonságok

kalotaszegi vásznak, összes szövetek és fonalak. Előnyömda.

Ákontz Sándor

Alapított 1830. Kolozsvár, Mátyás-szoborral szemben.

„Kristály“ gőzmosó intézet

Telefon 500. Kolozsvárt. Telefon 500.

A modern technika legújabb vívmányának megfelelő felszereléssel, tisztán viz és szappannal mos, vasal női és férfi fehérneműket gyorsan a legszebb kivitelben és előnyös árban.

Elvállal vegyileg tisztítani uri és női ruhaneműket, selyem és szövet kolméknak, kézimunkát, díszdarabokat stb. jutányos áráért.

Csipkefüggönyök 30 krajczárért darabonként mosva és vasalva.

A ruhaneműk kívánatra díjmentesen elhozhatnak és viszont tiszta állapotban pontos időre hazaszállíttatnak.

A n. é. közönség kényelmére a belvárosban

Laskai Ferencz és Fia

ágyneműek üzletében — Ulofon 405.

(Kossuth Lajos és Tivoli-utca sarok) felvételi telepet létesített, hol ruhaátvételeket eszközölnek.

A n. é. közönséget biztosítva kifogástalan munkáról és mindenben méltányos áráról, szives figyelmébe ajánlja a belvárosi felvételi telepet és számos megbízatást kér a

„Kristály“ gőzmosó intézet.

Fehérnemű mosva és mangolva
10 krajczár kilogrammonként.

Telefonszám: 529.

Külön cseléd-osztály.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a mélyen tisztelt Szálloda, kávéház és vendéglős urakat, volt kartársaimat hogy:

Kolozsvárt (Óvár)
Szentlélek-utca 2. szám.

Mátyás király szülőháza szomszédságában — mindennemű

Személyzet

elhelyező

irodát

nyitottam.

Minden törekvésem oda fog irányulni, hogy a hozzám forduló igen tisztelt megrendelőimet a legpontosabban és a legrövidebb idő alatt kielégítek. — Becses pártfogásukat kérve, maradtam illő tisztelettel:

Kalocsai Simon,

Szálloda-, Kávéház- és Vendéglő-személyzet elhelyező iroda tulajdonos.

Sürgőnyeim: Kalocsai úgnök Óvár.

Külön cseléd-osztály.

Telefonszám: 529.

KALAP
készítő
műhely.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Kolozsváron Széchenyi-tér 17. szám alatt kalapkészítő-műhelyt nyitottam. Elvállalok kalap újjáalakítást, tisztítást és cillinder vasalásokat és minden e szakmába vágó munkákat jutányos árák mellett.

Midőn a n. é. közönség becses pártfogását előre is kérem, bátorodom megemlíteni, hogy eddig is Kolozsvárt, Széchenyi-téren egy kalap üzletben öt éven át, a közönség legnagyobb meglepedésére dolgoztam és ezt kiérdemelni ezután is igyekezni fogok.

Tisztelettel:

Szabó János, kalapos.

"Őszi Albert

ékszerész és órás

Kolozsvár, Wesselényi M.-utca 2. sz.

Nagy választék arany, ezüst és drágakő ékszerekben, valamint a legjobb minőségű arany, ezüst, acél és nickel Sweitzi zsebórákban. Saját részemre készített és czéggemmel ellátott Sweitzi órákért 3 évi jótállást vállalok.

alkalmi névnapi és keresztelői ajándékok

arany és ezüst tárgyak javítását, ék-kövek foglalását és órajavításokat a legjutányosabb árban felvállalok, órajavításokért egy évi jótállást vállal. Törött aranyat becserelek vagy a legmagasabb árban készpénzért beváltok.

Tisztelettel

Őszi Albert, aranyműves és órás.